

บทคัดย่อ

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อวัดประสิทธิภาพและธรรมาภิบาลของ อปท. ในพื้นที่หลัก 3 แห่ง ได้แก่ เทศบาลตำบลพระลับ จ.ขอนแก่น อบต.หนองอ้อ จ.อุดรธานี และ อบต.โพนงาม จ.กาฬสินธุ์ การศึกษาแบ่งออกเป็น 4 ส่วน ได้แก่ ส่วนที่ 1 เป็นการศึกษาสภาพการดำเนินงานของ อปท. โดยพิจารณาจากคะแนนดัชนีสุขภาวะ ส่วนที่ 2 การวิเคราะห์ประสิทธิภาพของ อปท. ด้านการมีส่วนร่วม ด้วยเครื่องมือ Data Envelopment Analysis (DEA) ส่วนที่ 3 สำนวจความพึงพอใจของประชาชนต่อผลการดำเนินงานของ อปท. และส่วนสุดท้ายเป็นการประเมินผลตอบแทนทางสังคมจากการลงทุน (Social Return on Investment: SROI) ของโครงการชุมชนปลอดขยะ (Zero Waste) บ้านหัวถนน ต.พระลับ อ.เมือง จ.ขอนแก่น

เทศบาลตำบลพระลับ จ.ขอนแก่น ให้ความสนใจเป็นพิเศษในด้านการจัดการสิ่งแวดล้อมในชุมชน ส่วน อบต. หนองอ้อ จ.อุดรธานี ให้ความสำคัญกับด้านการป้องกันและบรรเทาภัยพิบัติ และด้านการจัดการทรัพยากรธรรมชาติ สำหรับ อบต. โพนงาม จ. กาฬสินธุ์ ให้ความสำคัญกับการบริหารงานในด้านสุขภาพอนามัย ด้านความปลอดภัย และด้านการศึกษาเรียนรู้ภายในชุมชน แต่เมื่อพิจารณาคะแนนดัชนีสุขภาวะควบคู่กับระดับความสำคัญหรือความต้องการของประชาชนพบว่ายังมีบางด้านที่ อปท. ยังสามารถเพิ่มระดับความพยายามในการดำเนินงานให้สอดคล้องกับความต้องการของประชาชน กล่าวคือ เทศบาลตำบลพระลับควรให้ความสำคัญกับด้านความปลอดภัย และด้านสาธารณสุขให้มากขึ้น และ อบต. หนองอ้อควรเพิ่มการพัฒนาในด้านความปลอดภัย ด้านสาธารณสุข ด้านสิ่งแวดล้อม และด้านการศึกษาเรียนรู้ภายในชุมชน สำหรับ อบต.โพนงาม ควรเพิ่มกิจกรรมในด้านเศรษฐกิจชุมชน ด้านสวัสดิการชุมชน ด้านการมีส่วนร่วมของประชาชน และด้านสิ่งแวดล้อมให้มากขึ้นเพื่อตอบสนองความต้องการของประชาชนในพื้นที่

ในการพิจารณาประสิทธิภาพด้านการมีส่วนร่วมของประชาชน โดยพิจารณาจากปัจจัยการผลิตควบคู่กับผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นด้วยเครื่องมือ Data Envelopment Analysis (DEA) พบว่า มี อปท. ที่มีประสิทธิภาพ จำนวน 9 แห่ง ได้แก่ เทศบาลตำบลพระลับ จ.ขอนแก่น อบต.อนกลาง จ.เชียงใหม่ เทศบาลตำบลโนนทอง จ.ขอนแก่น อบต.ห้วยแก้ว จ.เชียงใหม่ เทศบาลตำบลคำขวาง จ.อุบลราชธานี อบต.โนนทอง จ.ขอนแก่น เทศบาลตำบลเกาะคา จ.ลำปาง เทศบาลตำบลวังเหนือ จ.ลำปาง และเทศบาลตำบลศรีเตี้ย จ.ลำพูน

สำหรับการประเมินผลตอบแทนทางสังคมจากการลงทุน (SROI) โครงการชุมชนปลอดขยะ (Zero Waste) บ้านหัวถนน ต.พระลับ อ.เมือง จ.ขอนแก่น พบว่า การลงทุน 1 บาท จะให้ผลตอบแทนทางสังคมเท่ากับ 2.36 บาท โดยผลประโยชน์ของการลงทุนส่วนใหญ่ ร้อยละ 71 ตกอยู่กับเทศบาลตำบลพระลับ

และจากเทคนิค Importance - performance Analysis (IPA) สามารถให้ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย โดยสรุปได้ดังต่อไปนี้ เทศบาลตำบลพระลับควรให้ความสนใจเป็นพิเศษในกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับด้าน ความปลอดภัย ส่วนกิจกรรมด้านการมีส่วนร่วมนั้นเป็นกิจกรรมที่ทำมากเกินไป กล่าวคือเป็น กิจกรรมที่ท้องถิ่นให้ความสนใจเป็นพิเศษ แต่ในมุมมองของประชาชนกลับเห็นว่าเป็นกิจกรรมที่มีความสำคัญไม่มากนัก อบต. หนองอ้อควรให้ความสำคัญกับกิจกรรมในด้านสวัสดิการชุมชนเป็นลำดับ ต้นๆ แต่สำหรับกิจกรรมที่เกี่ยวกับด้านการมีส่วนร่วม และด้านทรัพยากรธรรมชาติเป็นกิจกรรมที่ทำมากเกินไป สำหรับ อบต. โพนงามควรให้ความสนใจเป็นพิเศษในกิจกรรมด้านความปลอดภัย และ ด้านเศรษฐกิจชุมชน

ABSTRACT

This research was aimed to investigate the efficiency of the good governance performed in three local administration offices, which are from Khon Kaen, Udon Thani, and Galasin provinces. The research was divided into four sections. First, The study about the local administrative offices' performances on the community healthiness. Second, The efficiency of the local administrative offices in imposing public participation by using a tool called, Data Envelopment Analysis (DEA). Third, The evaluation of the people's satisfaction on the performances of the local administration offices. Fourth, The Social Return on Investment (SROI) based on the Zero Waste Project organized in Hua Tanon village in Pralub sub-district, Maung District, Khon Kaen.

Pralub Municipality Office, in Khon Kaen province, pays a close attention to community's environmental management, while the focuses of Nong-Or Local administration office in Udon Thani are on tragedy prevention and the natural resource management. Pon-Ngarn Local administration office in Galasin highlights community health, learning, and security. However, the index of community healthiness in Pralub is comparatively low to the community needs. This suggests that Pralub Municipality Office should pay more attention to the betterment of its people's security and health. It is appropriate for Nong-Or Local Administration Office to invest more in the community security, health, environment, and learning. In order to be more responsive to the people's needs, Pon-Ngam Local Administration Office (LAO) should accelerate more on the community's economy, welfare, participation, and environment.

With regard to the people participation in community investment and the payback to the community, it was revealed from the Data Envelopment Analysis (DEA) that nine of the local administration offices from different provinces could effectively obtain public participation. These offices include; Pralub LAO. in Khon Kaen, On-Glang LAO. in Chiang Mai, Non-tong LAO in Khon Kaen, Huay-gaew LAO. in Chiang Mai, Khumkhuang LAO. in Ubol Ratchatani, Gohkha LAO. in Lumpang, Wang-nua LAO. in Lumpang, and Sritia LAO. in Lumphoon.

The Social Return on Investment (SROI) of the Zero Waste Project held in Hua Tanon Village in Pralub sub-district, Muang District, Khon Kaen was observed to have the social payback at the rate of 2.36 Baht from every 1 Baht investment. It was reported that about 71 percent of income from the SROI was used for the developments within Pralub area.

Importance-Performance Analysis (IPA) provides the following suggestive policies. First, Pralub Municipality Office should emphasize more on the community security. The recruiting of public participation was deemed as over emphasized by the organization. More specifically, the activities that Pralub Municipality thought were important and emphasized on were deemed less important among the people in Pralub area. It is suggested that Nong-Or local administration office pay more attention to the community welfaresand do it more urgently. The office was reported over emphasizing on environment campaign. Pon-Ngam Local Administration Office should focus more on community security and community economic.